

Цетиње, 24. фебруара
Његово Величанство Краљ Петар, владалац братске нам Србије, полази 9. марта у Русију.

Царски двор велике словенске Русије први је међу сјајним европским дворевима, који Краљу Петру широм отвара своја врата и тијем га уводи у заједницу европских владалаца.

Вијест о путу Краља Петра у Петроград и о његовом службеном дочеку на царском двору радостју ће испунити цијелу Србију. Та је радост потпуно разумљива. Посјетом Његовог Величанства Краља Петра у Русији даје се видан знак осјећајима солидарности, који увијек треба да постоје између једне српске државе и словенске заштитнице Русије. Није потребно наглашавати, колико је нужно да ти осјећаји особито данас буду интимни и чврсти. Важан разлог поменутој радости налази се и у срећној чињеници, што је прва велика Русија по огромној моћи, коју има, и по улози, коју јој је Провиђење одредило у Словенству, отварањем свога двора Краљу Петру притекла у помоћ Србији приријешавању једног деликатног питања, које је њеним родољубима на врху државне управе потоњих година задавало доста брига. Терет, који је у облику тога питања доста дуго вријеме лежао на грудима братске нам Србије, скинула је племенита одлука руског Императора и његове владе, да Краљ Петар кроз царски руски двор уђе у другарски круг европских суверена.

У томе је велики значај пута Краља Србије у Русију.

Испод Ловћена братски се дијели са Србијом свако добро и свака недаћа. Србијина радост, и наша је радост; њен успех ма у ком питању општег српског значаја, и наш је успех, као што, дубоко смо увјерени, постоји и обратно.

Вијест о путу Краља Петра у Русију радостју обузима и цијелу Црну Гору. Добрим жељама, које ће Краља Петра, кад се крене у Петроград, пратити из Србије, придружује се исто тако добре и средачне жеље и из наших страна. Најјачи одзив оне имају у срцу нашега Владара, који у добру и срећу свога милога зета на пријестолу увијек му драге Србије налази за своју душу особито задовољство и поткрепљење за наду у лепшу српску будућност.

Нека, дакле, буде срећан и благословен пут Његовог Величанства Краља Петра у пријестоницу наше вјековне заштитнице Русије!

Нека је вјечита хвала племенитом императору руском, што ће он први од европских суверена примити у свој загрљај Краља Петра, и тијем учинити велику радост не само лијепој Србији, него и вазда му вјерној Црној Гори!

Међународни закон

Један београдски лист пронашао је у науци о међународном праву нови барут, који, разумије се, не пали. Вели, да се наша влада, тражећи да се црногорски емигранти уклоне из Београда, на тај начин умијешала у унутрашње ствари Србије. Тијем поводом поменути лист испред чудновату логику, додајући како црногорска влада није ни најмање дошљедна, кад је протестирала противу демонстрација из Београда због колашинске пресуде, а сад међутим захтијева да се уклоне емигранти. Хтио би тијем да каже: што ви тамо на Цетињу замјерате нама због демонстрација ради једне наше унутрашње ствари, кад, ето, и ви мијешате се у наше унутрашње послове, тражећи да се ваши емигранти из Србије протјерају!

Човјек не треба да буде упознат са начелима међународног права, па да одмах увиди, да између напријед наведених дивљу ствари нема ни најмање сличности. Демонстрације, вршене на земљишту једне државе ма у ком облику противу унутрашњих послова друге државе, очигледно су мијешање у њене унутрашње ствари. Ма и не потицаје ли од њих и државна власт, она према њима не смије бити равнодушна. Кад је Милонових у Нар. Скупштини дао олу сасвијем порокну изјаву, којом је оне демонстрације умијешале у његово државно послове, он је тијем извршио једну међународну дужност, која потиче из обавеза, што их државе имају у међусобним односима. Тражећи да се емигранти уклоне из Београда, наша влада није се умијешала у унутрашње послове Србије.

Она је захтијевала, да се употреби противу наших поданика једна мјера, коју би и Србија (и свака друга држава) с правом и од нас тражила, кад би на нашем земљишту страни поданици радили оно, што су неки наши чинили на њеном. Ако би се усвојило начело, да је то мијешање једне државе у послове друге, онда би отуда могле произаћи тешке последице, које би за одржање добрих односа међу државама. У сврху одржања тих односа иде се још и даље: не допуста се ни то, да се поданик једне државе непосредно мијеша у послове друге државе. Још би горе било, кад би се допустило, да извјесна лица налазе бусију у једној држави, иза које ће се моћи мијешати у ствари државе, чији су поданици, особито пак у случају ако су иста лица маркирана пресудом судова своје земље за злочине виших рангова.

Кад је, дакле, наша влада захтијевала да се црногорски емигранти уклоне из Србије, она је тијем учинила употребу од права, које у сличном случају имају све културне државе. Одазивајући се захтјеву наше владе, српска влада извршила је једну своју дужност, коју, опет у сличном случају, имају владе свију културних држава.

Зато се никако не смије рећи, да се у овој прилици наша влада умијешала у унутрашње послове Србије. Да наша влада није имала право, српска влада, ма колико да је прожета осјећајима братства пре-

ма нама, не би била дужна одазивати се захтјеву црногорске владе. Српска би влада, као и свака на њеном мјесту, више вољела да чува једно своје законско право, него ли да жртвовањем истог задовољава братска осјећања, пошто и братска осјећања, као и сва друга племенита осјећања, могу да виде само онда корист кад се прије свега врши закон, у овом случају међународни.

У модерној држави закони су изнад државног интереса и разних осјећања. Према томе, српска влада, кад је протјерала из Србије неке наше поданике, извршила је своју дужност, коју јој, као и нашој, прописује међународни закон. Она је тијем уједно учинила услугу и интересима Србије и Црне Горе. Овима се, на име, најбоље може послужити, ако једна и друга страна у међусобним односима савјесно врше прописе, које им, ма да су државе једног и истог народа, као засебним и независним државним тијелима налаже међународни закон. Није српска влада уклонила црногорске емигранте само за то, да би задовољила српске интересе. Није она задовољила и интересе ове државе, да не би се.

Напротив, она је задовољила и интересе Србије, јер је она, која је државна власт, која је емигранте протјерала позивајуће се на обавезу, коју има као члан међународне државне заједнице. Према томе, државна власт је своју дужност и тијем уједно учинила је корист и Србији и Црној Гори. С овима би се дошло у сукоб у право онда, кад Србија и Црна Гора као независне државе у међусобним односима не би пажљиво испуњавале своје обавезе, које имају једна спрема друге као чланови међународне државне заједнице.

Наше признање и захвалност српска влада у овоме случају (да и не помињемо осјећаје братства) заслужује зато, што је, вршећи једну своју дужност, и нама дала прилику да лакше и радосније вршимо своје међународне обавезе спрема ње. Само у томе реципроцитету може да се развија хармонија правих братских осјећања. Српској влади у толико смо више за то захвални, у колико смо свјеснији чињенице, да само у поменутој хармонији може бити погодна земљишта за заједнички нам рад на општем српском добру.

ХРОНИКА

Рибарчева акција — „Дневни Лист“ — и „Српска Застава“ — Нападање без права одбране — Право азила.

Рибарчева акција. Г. Стојан Рибарац, вођа народне странке у Србији, узео је у београдској Народној Скупштини поводом питања о уклањању црногорских емиграната акцију, која потпуно одговара његовој свијетлој појави у јавном животу Србије и његовој узвишеној души, која је прекаљена у најчишћем српском родољубу. Г. Рибарац својим моћним гласом потпомогао је у Скупштини г. Миловановића својски, искрено и без икакве увијања, ставивши се одлучно на његову страну приликом претреса Каулеровићеве интерпелације о протјеривању црногорских емиграната. Држање г. Рибарца у овој прилици, који се као експонирани представник опозиције у београдској Нар. Скупштини у једноме тако важном питању из круга општих српских интереса ставио на страну својих политичких противника на министарским

столицама, израз је целокупног његовог јавног рада и начела, која исповиједа његова странка. Прва су начела те странке: уједињење целокупног Српства у велику и моћну српску државу и стална слога и заједница Србије и Црне Горе. Кад се, дакле, г. Рибарац у једном питању општег српског значаја, у питању о протјеривању црногорских смутљиваца из Србије, енергично сложио са владом г. Пашића, са којом, иначе, заједно никад не би био ни за трпезу заједничког домаћина, он је тијем показао, да су му интереси Српства пречи од интереса његове странке. Рибарца појава у ери демократско-демагошких будалаштина, које су затрпале један дио садашњег млађег српског нараштаја — појава, која заслужује да се јавно забележи и да се њеном творцу ода достојна хвала.

„Дневни Лист“ и „Српска Застава“. Београдски „Дневни Лист“, који у мефистофелскоме кору добро познатих листова још једнако пјева тенорски противу Црне Горе и заједнице двију српских држава, од некуда је пронашао, да је г. Стојан Рибарац веома погрјешнио, што је у питању о протјеривању црногорских емиграната из Србије јавно у Скупштини потпомогао Пашићеву владу, према којој је иначе у опозицији. „Дневни Лист“ се чудити, зашто баш Рибарац, који важи као шеф опозиције у Скупштини, да помогне владу у једноме тако тугаљивоме питању. Ушљед тога он је одмах г. Рибарцу подметнуо, да се у питању о уклањању емиграната са владом сложио зато, што одобрава политику Књаза Николе.

Чујућу „Дневног Листа“ не треба се ни мало чудити. Ко познаје дух и културу његових „демократа“, разумјеће, зашто се у овој прилици у чуду снесива. Демократија се и у својој домовини не одликује особитом толеранцијом и умјереношћу. Српска демократија, којој се за представника намеће београдски „Дневни Лист“, у томе погледу иде још даље. Она је у јавне друштвене и политичке односе унијела зубљу страсти и плам тјесногрудости. Начело је њеног рада: противнику, ма како био свијетло и заслужан, ништа не признавати, а туђе добро више мрзити, него ли сопствено зло. Та „демократија“ заповиједа да опозиционар не смије одобравати ни један, па чак ни најправеднији поступак владин само зато, што је опозиционар, и да влада не смије прихватити ни један, па чак ни наумудрији приједлог са стране опозиције само зато, што долази од опозиције. Тој су демократички средства у борби негација свега, нетрљивост, тјесногрудост и гажење под пратиском одоздо, док јој је циљ: влада неодговорне масе, коју ће без контроле исисавати штребер и букани, који су се у њу увукли као кураци у јагњешој кожи.

Са свијем је природно, што „Српска Застава“, као орган г. Рибарца и његове странке, због тога „Дневном Листу“ није остала дужна. Она му је одговорила у једном повећем чланку, из кога ваљало је да се види да је она одговорила:

„Ми не можемо бити равнодушни, ако би се земљиште Србије жељело употребити као центар и позоришта радње црногорских незадовољника, уперене против Петровића и против реда и мира у Црној Гори. Нити можемо одобравати, да се одавде експортира „идеје“ и „принципи“, који су и Србију затрпавали и разједи.“

Поједини представници наше демократије могу, без сумње, имати и други морал и друге пугеве и погледе. Они могу давати значај Српског Пиемонта Србији или Црној Гори према томе, да ли у једноме тренутку Црна Гора прима емигранте из Србије, или то бива обратно. Они могу жалити као „мученике“ превратнике, који су покушаји остали бесплодни. Исто тако, они могу у глорификовати и сваки насилни и крвави поремећај основног државног реда и поретка, само ако то налажу њихови партиски интереси и рачуни.

Ми, међутим, имамо сасвим супротно мишљење. Ми смо најдубље увјерени у потребу, у неодолјивост сталне искрене и дојалне слоге између Србије и Црне Горе, као услова за сгарање националних задатака српског народа.

Може Књаз Никола имати и својих слабости, као што их, вјероватно, и има. Али и у томе случају Он је владалац

Црне Горе, представник њене војничке снаге и њених свијетлих ратних традиција и носиоца њених политичких веза и значаја; Он је Српству изјавио пречи од његових противника, са свијема њиховим племенско-окалмишко-демократским „врлинама“ и тежњама“.

Нападање без права одбране. Приликом претреса интерпелације у биоградској Нар. Скупштини о протјеривању црногорских емиграната упао нам је у очи један моменат, који нам се, лојално признајемо, веома допао. Хер Кацлер, социјалистички посланик, последије одговора г. Пашића на његову интерпелацију, устао је и нашироко је почео препричавати већ до одвраћености досадне приче о тиранији, реакцији, насиљу, демократији и т. д. Видјевши да га Скупштина мирно, али индиферентно слуша као какву бјелу, Хер Кацлер се осмјелио и почео бацати своје отровне стрјелце на Црну Гору и режим у њој. Предједник Скупштине г. Андрија Николић, један у истини одличан и висок образован човек, који је до тада бутао, скочио је на својој трибини и Кацлеровића прекинуо овим ријечима: *„Господине посланиче, никако вам не могу доустити, да овдје најавите режим у једној страниј држави, који у нашој Скупштини нема свога заступника, да би се могао одмах бранити од ваших напада.“*

Господин Кацлер морао је последије тога да пријеђе на другу тему, и ако се био напорио да сав оган изаспе на „црногорску тиранију“.

Такав је метод тих слободњака: пљувати вас у образ, али пошто вам прегодно вежу руке, или у опште грдити и нападати некога, од кога су одузета средства одбране. Надамније им је нападати одсутна лица, као и све оне, који су лишени могућности успешне одбране. Покушавају ли се бранити, нападну вуку да вржеју! Тако раде и руске пихлисте: непрестано проповиједају како је смртна казна варварска мјера, а онда веома често нападају главе њихових противника од пихлистичког поља или бомбе. Веома дошљедно и слободноумно!

Право азила. Ужасну халабуку дигао је један дво-биоградских листова противу српске владе, нарочито противу министра иностраних дјела г. Дра Миловановића, што је тобоже погазио право азила чиним откаивања гостопримства црногорских емиграната на земљишту Србије. Г. Миловановић, који је у своје вријеме на биоградском универзитету био професор међународног права, објаснио је у Нар. Скупштини кратко, али врло прецизно, шта је то право азила. Он је рекао: *„право азила није право онога, који га ужива, већ онога, који га даје.“*

Из тих ријечи г. Миловановића слиједи, да црногорски емигранти нијесу били ти, који су имали у Србији право азила, већ је српска влада била та, која је имала право, да им га, по своме нахођењу, даде. Даље излази: кад неко има какво право, он има и слободну вољу да га употреби кад хоће. Како би то право било, које његов ималац не би смио по слободној вољи употребљавати? Чим би морао да га употребљује или ускраћује кад то други хоће, престало би бити његово право. Отказујући црногорским емигрантима гостопримство, српска влада није погазила своје право, већ је једино ускратила уживање једног свога права, које је, по слободном нахођењу, другоме била дала на привремено уживање.

ПОДЛИСТАК

МАУД

— американска цртица —

(2)

— Имао бих додуше узрока да будем узрујан, но нијесам.

— Чему си онда жут?

— Мозак ми ради!

— Аха, разумијем, сваки необичан посао из почетка напреже. Но дакле шта то ради мозак?

— Размисљај о једном средству!

— Против чега?

— Против банкрота!

— Ти, Беси —?

— Да, Сами, ја!

— Како је то могуће! На у свом животу нијесам ништа радио!

— Ја додуше не, но други.

— На како ћеш се помоћи?

— Ни сам не знам. По свој прилици богата женидба или смрт. — — —

— Беси!

— Не прекидај ме! — — — или да чекам на смрт своје тегве Гуголаен Хустлерове.

Страна Политика

Краљ Петар у Петрограду — Д-р Миловановић у Цариграду — Босански устав monstium unicum.

И званично је утврђено, да ће Краљ Петар од Србије почетком марта посјетити петроградски двор. О томе је српска влада издала овај комунике: Његова екселенција овд. руски посланик, г. Хартвиг, учинио је 22. пр. мјес. повјерљиво саопштење Њ. В. Краљу, да ће Њ. В. Цар примити нашег краља у Петрограду, и да ће се дан пријема доцније споразумно утврдити у вријеме, које не би падало прве четврте и пошљедње недеље поста. Сада можемо јавити да је и тај детаљ утврђен, Њ. В. Краљ присијеће у Петроград 9. марта. У пратњи Њ. В. Краља биће предједник Министарског Савјета, министар спољних послова и начелник министарства иностраних дјела са једним секретаром, војна свита Њ. В. Краља и шеф дворске канцеларије.

Министар спољних послова у Србији др. Милован Миловановић био је ових дана у Цариграду. По повратку је увратио и у Софију. Како у Цариграду, тако и Софији, др. Миловановић је конференсио са турским и бугарским политичарима о ситуацији на Балкану и био је врло предусретљиво примљен. Као што је изјавио новинарима, овај његов пут је у вези са савезом балканских држава.

Босански устав, који је ту скоро прокламован, није многе задовољио. Са њиме нијесу задовољни како у Босни, тако и ван ње, пошто је он такав, да не одговара стварним потребама. И у бечком парламенту о њему је било говора. Хрватски посланик из Далмације, Бијански, протестовао је против њега, изражавајући се о њему врло недовољно и називајући га monstium unicum. По томе уставу сабор нема никакво право тако, да је сва власт преда на предједнику, те није чак ни посланички имунитет загарантован.

Српство

Радиотелеграфија у Србији. Управа пошта и телеграфа у Србији намјерава да у најкраћем времену приступи подизању радиотелеграфских станица у Србији. За тај посао добила је неколико понуда са стране, па и понуду од Марковићеве друштва за безжичну телеграфију у Лондону.

Српски научници у Хрватској. Ових дана је у Загребу била скупштина лекарског удружења у Хрватској. На овој скупштини узели су учешћа и др. Милан Јовановић — Батут и др. Војислав Ј. Суботић, старији и обоје држали предавања.

— Е то може дуго да траје. Колико ја знам, тек јој је четрдесет и осам година.

— Врло добро, али она је у прелазном добу, па ће или умријети или јако остарати.

— Мени би се боље свидјела богата женидба. Не треба ту плаћати никаквог најљедног пореза и не мора се човек кроз четири недеље претварати жалостан.

— Но таквим се човек за случај жеидбе, причини тек последије четири недеље.

— Е, али ако човек кроз ове прве четири недеље разборито живи, може с тиме оклијевати и осам недеље.

— Знаш ли за какву богату партију?

— Мислим да знам! Мис Мауд Цурвоурн.

— Глупо!

— Зашто? Она је лијена, богата. — — —

— И раскалашна!

— Е, али те љуби!

— Баш се тога бојим.

— Имаш право! Жена, која љуби свога мужа и чучи га. За то човек најљешне живи са љубавницама. Ове свога пријатеља не љубе, већ га само исисавају.

— Немој ме само ту павлачити. Сами, тога не трпим.

— Та то јест само у опште назор. Или

† **Мирослав Хубамајер.** Родом Словенац Хубамајер толико се као ђак бечке политехнике 1876. г. био одушевно за праведну српску ствар, да је дошао у Босну и ступио у српске редове противу османлијске најезде. Исто тако је био и добровољац српски у српско-бугарском рату. Ових дана је преминуо у Сарајеву.

Нови чланови Академије Наука. Ових дана је био главни годишњи скуп Академије Наука, на коме је извршен избор нових чланова. Изабрани су: Андрија Ђорђевић, изабрани редовни професор универзитета и досадашњи дописни члан за редовног члана Академије Друштвених Наука и Урош Предић, досадашњи дописни члан за редовног члана Академије Уметности. За дописне чланове изабрани су: др. Јован Скерлић, ванредни професор Универзитета, др. Тихомир Остојић, гимназички професор у Новом Саду и др. Карло Штрекељ, професор Универзитета у Грацу — за Академију филозофских наука; Нанко Нодило, професор Универзитета у Загребу и Гавро Манојловић, професор загребачког Универзитета у пензији — за Академију Друштвених Наука; Лав Толстој, књижевник и Андрија Стефановић, архитекта, — за Академију Уметности.

Ново коло Књижевне Задруге. На пошљедњем састанку утврђено је кога ће дјела ући у идуће XIX. коло (1910. године) Српске Књижевне Задруге: „Задовољство живота“ од Џона Лубока, с енглеског превео Драгомир Јанковић; „Кармен“ и „Коломба“ од Приснера Мерме у једном издању, превод Милана Грла; „Избор песама Милорада Митровића“; „Критичке студије Љубомира Недића“ (III књига); „Вјечити младожења“ роман Јаше Игњатовића. Двије се књиге резервишу, једна за „Хрватску књижицу“ а друга за евентуално забавно дјело, ако које буде примљено по расписаном конкурс.

Конкурс из српске књижевности. Српска Књижевна Задруга расписала је у своје вријеме конкурс за оригинално забавно дјело, роман или приповијетку. Задруга је до сад примила ова дјела: „Доплине“ романа Милутина Ускоковића; „Димитрије“ приповијетке Светозара Токића и „Делу“ приповијетке од П. А. Врчевића. У Ужичу, у којој се налази ујош последије дугот и тешко болујуће Андрија И Врчевић, адвокат, постоји да Боке.

Словенство
ДУРДЕ
CRNOJEVIĆ

Хрватски сабор Прије двије године некако у овој тога Сабор краљевине Хрватске, Славоније и Далмације био је изабран за свој први федерални указом, јер је био немogućа сваки рад. Српско-хрватска коалиција, која је у већини, није могла да се сложи са владом, а народ није био саборски рад био прекинут и за пуне двије године Сабор није ништа радио. Надом барона Рауха сметње за саборски рад биле су откљане и како је између српско-хрватске коалиције и новог бана Томашећа дошло до споразума, то је несаровим указом сабор сазван за 5. март. Привремени предједник Сабора др. Еразмо Барчић већ је издао у идући негак прву седницу.

Општински избори у Загребу. Прошлог четвртка, петка и суботе у Загребу су били и избори двадесетпеторице општинских одборника. До сада је у загребачкој

можда мислила, да си ти са Сузаном један пар на свијету.

— Молим те, не говори о Сузани. Кад помислим на женидбу, провријећем сам у најнежиљем осјећају.

— Свијетовао бих ти, да ожениш Мауду. Онда ћеш бар моћи започети одношај с мајком.

— Или га разријешити!

— Пардон, нијесам о томе ништа знао!

— Не би ме то сметало, али Мауд ми је досадна.

— Ако се каниш жениги, управо си обвезан да узмеш њу, јер је она ипак много за те жртвовала.

— Она је дошла к мени само зато, јер јој нијесам хтио обећати женидбе.

— Разријешују се заруке, па ријечи онда н ти ово негативно обећање женидбе!

— Било би ми врло жао. Мауд је одвише угодна љубовца, а да би је могао изгубити.

— Е, али хоћ је добити тек онда, кад је узмеш!

— То не, него би изгубио љубовцу а добио жену, која би ме мучила љубомором, хирима, својеглавошћу.

— За то је Мауд преразборита.

општини била у већини мађаронска странка са франковцима, али је овог пута грађанство истакло заједничку листу и однијело побједу. Удружено грађанство добило је 6678, мађарони 2721 и франковци 2302 гласа.

Позориште

Дубровачка трилогија у Кракову. Ових дана на краковској позорници приказивана је „Дубровачка трилогија“ од Ива Војновића.

Редитељ загребачког позоришта. За редитеља загребачког позоришта ангажован је Браналд, пошто ће досадашњи редитељ Прејч отићи у иностранство ради студија.

† **Вјера Комисаржевскаја.** У Ташкенду, при гостовању, преминула је наутледнија руска глумица Вјера Комисаржевскаја. Први пут је ступила на царској позорници у Петрограду 1896. г. Брзо се проучула и постала љубимица руске публике тако, да је основала и своје позориште под својим именом. Прошле године гостовала је у Америци. Руски листови оштаквују њену смрт и губитак, којим ће бити знатно погођена руска драмска уметност.

Тридесетогодишњица. Ових дана прослављао је тридесетогодишњицу свог уметничког рада виртуоз на виолини професор Франц Ондричек. Он је рођен 1859. г. у Прагу. Отац му је био први виолинист у прашком позоришту и од њега је основно музичко знање научно. Свирило је конзерваторијум у Прагу и Паризу. Сад је професор у Бечу.

Крсташ орле и репата звијезда

Билећа, 24. јануара

Аустријанци, као културни народ, слабо вјерују у снове и провиђења, али има 20 дана, да су почели и они, да вјерују у оно што не налазе у астрономска посматрања.

Скоро им се појавила чудновата репатница звијезда са дугачким сјајним азрачма у виду мача, а одмах иза ње „крсташ орле“ и напуо им на „Грунтовицу“, а одатле са страним кликтањем полетио ниско изнад Билећа и посјетио им горда утврђења.

Овај истинити догађај гледао сам својим рођеним очима, као и сцене које су неки — њихови дивљаци — одигравали према овим ретким појавама, и дали повода, да се сваки Србин у Билећи сласто смијао швапским лудостима.

Најпрве ноћи у првоме сумраку, кад се видјела звијезда репатница, изврљала је сила вјска из свих утврђења, да је гледају. Гледали су је дуго и дуго... У том ниемом и необичном лутању једном официру са утврђења „Торича“ паде на замат паметна и генијална мисао, да треба злослутну репатницу звијезду гађати плитуним из пушака.

И збиља, што је рекао то је и учинио. Стави у фронт 20 солдата и командова им да пуцају у небо пут звијезде, псујећи јој све на свијету. Опалили су по три плитуна, али је звијезда са својим дугим пламеним мачем и даље на небу стајала и свој оштри реп окренула право над грабливом Аустро Угарском.

Пукотне плитуне, а крвава српска брда одекнуше лавовском риком: „Нећете Босне и Херцеговине, докле је не откуните својом крвљу“.

— Свака особа постане у браку неразборита. Постаје неповјерљива, јер не зна неудате женске, а и нестрпљива док не буде преварена.

— Онда ћу ти ја помоћи, јер ћу ја Мауду пазити.

— И мене онда с њом преварити!

— То би био такође point de vue.

— Свића ли ти се Мауд, Сами?

— Цинично!

— Би ли је узео?

— Кад би она хтјела, овај час!

— Пусти, то ћу ја уредити, само ме придржи.

— То значи?

— — — да ми након склоњеног брака дадеш на располагање дијеста хиљада долара!

— All right!

— All right!

Стисак руку. — — — Сами оде у хотел „Чувоури“. Беси гледа за њим и смије се, а учинио је добар посао. Добио је новца, а Мауду није — изгубио.

— Колико је вриједан довар пријатељ!..

— к р а ј —

Послије два дана иза овога, у 9 сати изјутра појавила се страшна орлушина изнад саме Билице.

Господа официри искривили вратове, да им жиде попуцају гледајући, где ће орле починути. И где чуда! Орао фбућ кроз густу јануарску ваздух — пови своја тешка и страшна крила и паде на „Грунтовицу“, где им се правда дијели, где им је суд. Изашло мало и велико из вароши и гледа стару орлушину како мирно почива.

Опет дође другом официру узвишена мисао, да треба орла гађати. После 3 солдата, да га са три стране заскоче да га гађају. Пушке запуцаше, тигле се око орла на крову изломиле, а орло ни да макне! — „Удрите опет! викне други официр — Оно је војнички дух. Књаза Николе! Оно је провиђење! Оно је чудо! удрите опет!“ Поново пушке запуцаше, и гле! Стрешни се орао, са гладним криком и муњевитом брзином диже, направи круг изнад утврђења, и ни перце да му огинаде ницезију у мудару нишну српскога неба. Неколико официра одатле одмах појоше код једног мухамеданског свештеника, и ако нијесу сујевјерни, да им тата: шта о овоме старе књиге кажу. Ова отвори и прелиста некакве старе прашњаве књижице и прочита им са старачким гласом: „Моја Господи! За звијезду репацију овакве врсте кажу књиге да ће бити страшица и крвав рат. Оваква се једна звијезда само у очу косовске битке показала. Што се тиче орла, не могу у књигама наћи, само Вам могу из искуства казати ово: На два мјесеца прије нешто ће Књаз Црногорски освојити Билицу, на паш „буџмет“ паде овакви орао. Динами, чини ми се, да је ово онај исти. Цетињу је на њега пукоу пушка, али залуду, он је одлетио здраво и весело“. Један од официра шкрину зубима а један оуу чуину за браду и извише, и одмах наредити, те се појачаше партија дуж црногорске границе.

Привреда

Како треба гајити дуван. Прошле године Мило М. Вујовић написао је и издао као књигу прву Земљорадничке Библиотеке врло лијепу и корисну расправу о томе како треба гајити дуван у Црној Гори. О којој је стручна критика дала врло повољан суд. У „Босанској Вили“ изашла је ласкава оцјена, а „Тежак“, орган Српског Пољопривредног Друштва у Краљевини Србији, дошло је из пера познатог пољопривредног писца г. Светозара Гавриловића ове редове:

„Добили смо од писца на приказ ово дјелце, о коме смо ради рећи неколико речеи.

Ма да се писац није освртао на ранију књижевност код нас о гајењу дувана, ни на дјела пак. К. Црногорца о дувану, ни на практичну поуку о гајењу дувана од пак. Никла Јовановића, као ни на књижицу Светозара Гавриловића: „О сушењу дувана“, на ни на оне радове, који су штампани и расприславани привремено у „Тежак“, и пак ова књижица о дувану г. Мила М. Вујовића, коју смо разгледали, значи једну добит за Црну Гору која има и пољокаја и земљишта дивних за гајење дувана, од кога би наша се-стринска земља могла створити соби моћан извоз и снажан привредни извор за народно благостање, оних крајева. Дјелце је прегледно и стручњачки написано и почива на основима савремене науке и огледа о гајењу дувана. Да се писац послужо и дјелима наше књижевности, било би му олакшано писање, што би употријебио и задржао многе стручне изразе и објекте већ створене у нашем језику и не би морао употребљавати било нове, било провинцијалне, како је то урадио.

Довољно је прочитати увод, па да се оцени, да дјелце није стручњак који је и сам гајио дуван и који стоји на савременој висини знања о гајењу дувана. „Као год што се духан лако прилагођава свакој клими и земљи, тако исто оне на духан упливину толико, да ни једна културна биљка није подложна упливу околине, као што је духан“, вели лијепи писац. Главна вјештина одгајивања дувана састоји се у примјени тога начела: у избору *подожаја и земљишта подобног за одгајивање финог и миришљавог дувана, дакле дувана изврсне квалитете*, разуме се у оним поднебљима која потпуну тај сјмер одгајивања. Наравно, да и начин одгајања дувана знатно утиче на његову квалитету. Пок. Нинко Јовановић и у својој књижици о томе, а још више својим практичним радом на производњи, на добијању финих турских дувана у *нашој домовини, то је најочигледније доказао*. И за то његову књижицу препоручујемо пажљиво и мјеродавних фактора у Црној Гори, при подизању њихне дуванске производње, чему ће несумњиво најако припомаћи и ово дјелце г. Вујовићево, које толико препоручујемо.“

Фонограф и Црнци

— Њемачка експедиција у Африци —

По Африци сад путује једна њемачка експедиција, која поглавито испитује живот и обичаје принаке и скупља етнографске предмете. Кад је експедиција полазила на пут, попијела је и неколико фонографа: хтели су да ухвате на ваљку црначки говор. Нијесу они ни сањали какву ће комедију направити фонограф. Једног дана пађу се они у пријестоници моћног поглавице, који је владао над врло великом облашћу, и имао је врло много поданика. Нијемци се спријатеље са поглавицом, па га замоле да им да препоручено писмо за своје главаре. Црнци поглавица хтели је то радо учинити својим бијелим пријатељима, али нешто га боли рука, па нема ни прибор за писање, а није рад да позајми, осим тога има и много других разлога, а један мали разлог је и то што он неумије ни да пише, ни да чита. „Као што цар ваш зна све на свијету, као што је он најпаметнији у својој земљи, тако сам и ја, син божански, најученији у држави мојој“, тако рече Нијемцима моћни поглавица и даде се у дубоке мисли, у каквим нико није био прије њега, те се и чуло како неко проваљује пуг у дубини, чуло се као неко стругање. „Шта да се ради?“ питаху се Нијемци, док је поглавица слатко мислио. Сјетив се. Кад се њим моћни пријатељ повратио из дубоких мисли, замоле га, те он млативим гласом искаже у фонограф своје наредбе. Послије је цео пут ових путника био смијање. Кад год су дошли у ново мјесто, сазвали су сав народ. Црнци би се начегили око путника, који им објаве да ће чути како говори њихов господар. Црнци се гледају: како ће чути глас његов кад он није ту? Кад би се ваљак почео окретати и кад би се из чудне направе зачуо глас, Црнцима би се дигла коса на глави, ноге би им добиле ужасну снагу: па далеко би се чула сиња тугура. Једва би их последи сакупили да на миру саслушају наредбе. Црнци су остали у уверењу, да су они смијени и страшни људи очарали њиховог господара, затворили га у кутију па га сада тако носе.

Бисмарк и пушени

У мемоарима генерала Херисона читамо уводу Бисмарков расправу о пушењу код индијанских племена.

Кнез Бисмарк поудио је Жил Фавру хавана цигару, којој је овај одбио из разлога, што није пушени.

„Немате право“, рече кнез Бисмарк, „кад почињемо разговор, који по кад што води у дискузију, изазивајућ жестињу, онда је увек боље, да уз разговор пушимо. Кад пушимо, наиме, тад цигара што је држимо у рукама и нећемо да падне, спречава понешто наше телесне кретије. Морално пак примирује нас, а да нам ни мало не отима душевне способности. Цигара одводи модричави дим, што се у спиралама узвија и што га ми мило воље очима слиједимо, чини нас мирољубивима. Осјећамо се сретни! Поглед је забављен, рука има некакав посао, а вољу је удовољено. Људи буду скротни на међусобне концесије, а посао нас дипломата, и онако јест у непрестаним међусобним концесијама.“

Дневник

Отпутовао на Ријеку. Њ. Кр. В. Књаз Господар отпутовао је на Ријеку.

Отпутовао у Лондон. Г. д-р Јово Јовановић, директор наше трговинске агенције у Лондону, отпутовао је прошле недјеље са Цетиња последи краћег боравка у нашој земљи. Г. Јовановић је за вријеме свога боравка обишао Бар, Вир-Пазар, Подгорицу и Цетиње, и у свима мјестима, као и ради, проучавао прилике за његов рад и пословање. Срећан му пут!

Златан новац. Министарство финансија предало је ковници у Бечу сву потребну количину злата и ковница је већ почела ковање јубиларних комада по сто перпера. Како смо на мјеродавном мјесту извјештени, прва партија златног новца стићи ће на Цетиње почетком идуче недјеље.

Комисија за регулисање чиновничких пенсија. У смислу одлуке Н. Скупштине да се што прије приступи ревизији чиновничких пенси-

ја, издржавања и милостиња, министар финансија одмах је наименовао комисију, која ће тај посао извршити. У комисију су ушли: г. г. Филип Јерговић, председник Државне Контроле, Мило Дожић и Живко Драговић, чланови Државног Савјета, Јанко Дрљевић и Љубо Бакић, чланови Вел. Суда и Жарко Миланковић и Јован Кешљевић, чиновници Министарства Финансија. Комисија се конституисала, изабрав за председника г. Живка Драговића.

Отпутовао. Председник подгоричке општине г. Станко Марковић последи петнаестодневног боравка на Цетињу отпутовао је јуче у Подгорицу. Г. Марковић је на Цетињу био ради општинских послова, зајма, који ће се закључити за увођење водовода, освјетљења и оставине пок. Тушуна, због које је био овијех дана пред В. Судом спор, о коме ћемо и нарочито проговорити. Са њиме је био и одборник г. Мило Вујовић.

Болест српског примаса. Српски примас г. отац Шиме Милиновић, који је од дужег времена тешко оболио, налази се у критичном стању. Према извјештају дворског љекара, који се, по високом налогу, крај болесника у Бару налази, болест је кренула на горе и стање болесника је врло тешко.

Педесетогодишњица. Познати српски политичар, књижевник и публициста др. Владан Ђорђевић прослављао је јуче педесетогодишњицу свог књижевног рада. Он је писао приповетке, путописе, научне расправе и т. д. а у пошљедње вријеме је бавио пушенистиком и писање пушеница, које налазе великог интересовања код индијанских племена. Ређивао је и часопис „Паша“, један од најбољих наших часописа. Он је био и први који је основао у Србији прво друштво за пушенике и борење пушеница. Честитајући му овај велики мушкетерски подвиг, желимо му да дуго живи, како би својим радом користио српској књижи.

Интересовање за Улцињ на страни. Раније смо писали да је у Биограду образован један одбор састављен из врло виђених људи, који је ставио себе за задатак, да створи удружење за уређење и унапређење Улциња. Сад пак појављује се велико интересовање за Улцињ међу Србима и у другим крајевима. Нарочито се за лијепу наше Приморје заинтересовао велики Србин научник и професор на универзитету у Њу-Јорку г. др. Мишо Пупин, председник савеза свију српских организација у Америци, који је овијех дана купио у Улцињу једно лијепо имање, на коме намјерава подићи лијепу вилу која ће служити као украс цијеле околине, а научнику као пријатно бораиште у часовима одмора. Нека би овоме примјеру г. др. Пупина шљезовали и други Срби, којима је Бог дао могућности, јер ће се на тај начин најбоље потпомоћи унапређење нашега лијепог Приморја.

О посјети аустриске ескадре. Бечки листови доносе опширне извјештаје о посјети аустриске ескадре у барској луци. Они у цијелини саопштавају телеграме, који су тијем поводом измијењени између нашега Господара и Цара Франца Јосифа, а исто тако и здравице, које су на сјајном ручку у Нашљедниковоме Двору изговорили Књаз Господар и адмирал Хаус. „Фремденблат“, као орган графа Ерента-ла, и „Нова Слоб. Преса“, која важи као лист, који има добре везе са Балпацем, тијем поводом донијели су симпатичне написе о раду и заслугама Књаза Господара

и напретку Црне Горе под Његовом владом.

Слике из Црне Горе. Талијански живописац г. Доменико Фајлутти, који је радио портрете Њих. Кр. Вис. Књаза Господара и Књагиње Милене, кренуо је по унутрашњости наше земље, да би разгледао поједине предјеле и знаменита мјеста, последи чега ће се повратити на Цетиње, гдје ће изградити серију слика из Црне Горе.

Велики општински радови. Општински одбор ради на томе, да се још овог прољећа приступи великим општинским радовима, пошто је план пријестонице довршен. По томе би се имале улице регулисати, месарница — теза — са пјаче уклонити и све оно што би припомогло уређењу и уљепшавању пријестонице. Овај глас надамо се, да ће радосно бити прихваћен у грађанству пријестонице, пошто је већ и крајње вријеме било, да се што за уљепшање њено уреди.

Турска се спрема нагло. Из Цариграда добија берлински лист „Localanzeiger“ телеграфским путем извјештај, да се Турска нагло оружа за рат. Велики везир је конферирао дуго с министром грађевина о постављању македонских друмова и мостова у исправно стање. Министар војни развија грозничаву дјелатност. Из дана у дан и непрестано довлаче се анадолске трупе у Македонију, гдје се врши стратешки размјештај. Уједно се Турска и финансиски спрема. Хоће за све могуће догађаје да буде спремна.

Нови адвокати. На Цетињу је за јавног правозаступника постављен г. Александар Митановић, а у Подгорици г. Јанко Спасојевић.

Електрика, Лукс и Аладин. Већ доста дуго вријеме прегресају се комбинације, какво модерно освјетљење да се уведе у нашој пријестоници. Још није ријешено, која ће се од три горње свијетлости употребити. Међутим, непрестано се са надлежне за то стране наглашава, како је питање о освјетљењу хитна ствар. Хитност правдају близином велике свечаности, у којој ће Цетиње, поводом Господарева јубилеја, морати да води прву ријеч. Свечаност се све виши приближава, док се питање о освјетљењу отеже у неоглед. Можда ће бити ријешено по свршетку јубиларне године, јер, за Бога, треба и онај отмијени страни свијет, који ће се о свечаностима слећи на Цетињу, поред осталих неких наших специјалитета, да види и пријестонишке чкиљаве лампе. Рјешавање питања о модерном освјетљењу Цетиња много нам личи на чувене пробоје топова у Србији, које су биле благополучно свршене тек пошто је Аустрија смотала Босну. И то је један доказ више, да смо онима у Биограду права браћа. У сваком питању хтели би мети да стигнемо два дана касније од осталог паметног свијета.

Водено млијеко. Више пута смо до сада писали на овоме мјесту, да је права срамота за нашу пријестоницу, што се допушта да се млијеко на пазару продаје без контроле санитетске власти. Са продајом млијека чине се очигледне и дрске пријеваре. Под фирмом млијека продаје се бијело бојадисана вода. И још да је та вода чиста и да одговара условима хигијене, могло би се прогледати кроз прсте! Али, она је већим дијелом узета из каквих сумњивих бистијерна и извора, тако да се њоме могу преијети, нарочито у љетње доба, клице којекаких болести. Ми за све ово ни најмање не окривљујемо продавце млијека. Они гледају свој

рачун: да од мало млијека доливањем сумњиве воде направе велику количину и да је цетињском становништву продају по скупе паре. Замислите само, кило од те сплачине продаје се по 3—4 шестике! Продавци нијесу криви. Крива је надлежна власт. Због ње и написмо ове редове, не би ли се можда једном умилостивила и завођењем савјесне продајом контроле над животних намирница спасла потрошаче од једне велике биједи и народном здрављу учинила неочењиву услугу. Овако, како се сад ради, или боље рећи не ради, не иде више, ако хоћемо да се поносимо модерним уредбама.

Вратио се из Рима. Г. Мишо Поповић, I. ађутант Њ. Кр. В. Господара, вратио се на Цетиње из Рима, камо је био отпутовао у пратњи Књагиње Милице и Књагинице Вјере.

Велики бал. За велики бал, који ће бити у Зетском Дому у суботу вече, учињене су велике припреме. Поруџбине су вршене за котилон у Прагу, а за природно цвијеће у Дубровнику. Сем тога нарочито одбор учинио је све, да овај бал испадне што боље и сјајније. На њему ће имати приступа само позвани, те ко до суботе не добије позивнице — оне се данас израђују — може их рекламирати код пјевачког друштва „Његош“ или код његових чланова. Како је уз то и у грађанству, а нарочито међу лијепим полом за овај бал интересовање, то се још унапријед може рећи, да ће бити изванредан. Он ће одвојити у сваком погледу од досадањих забава, јер ће сала бити нарочито декорисана, украшена гирландама и освијетљена разномбројним лампонама. За даме су поручене лепезе и бонбонијерке, а такође и сјајни ордени, које ће даме дијелити. За котилон су поручене нове туре са костимима, корандоле, серпентине и т. д. што ће све увеличати овај бал, те је оправдана нада да ће се и грађанство достојно одазвати.

Закуп говеђег меса. Општина цетињска издала је закуп за продају говеђег меса овдашњем месару Осману Бећову. Говеђе месо које ће се продавати биће подијељено у двије врсте. Првој врсти биће цијена 92 паре, а другој 82 паре. На тај начин грађанство неће као до сада трпјети оскудице, а када би и Цетиње добило марвеног љекара, који би стално вршио надзор над месом за продају, пружио би се могућност грађанству да се снабдјева искључиво месом првог квалитета, што до сада није било случај.

За препоруку. Обраћамо пажњу свијем читаоцима на огласе, који излазе у нашем листу, а које даје г. Хр. Моравац, трговачки агент из Подгорице. Госп. Моравац је млад, интелигентан и предузимљив трговац, и заслужује повјерење свега трговачкога свијета, тим више, што је он као трговачки агент једини у Црној Гори. Преко њега се могу поручивати све врсте робе трговачке.

Књижевност

Прољеће. Примили смо четврту свеску илустрованог листа „Прољеће“, које је у Београду октобра 1909. почео издавати д-р Каменко Суботић. „Прољеће“, доноси одабране српске и словенске слике и радове (сликарске и вајарске) српских и страних уметника, а садржи му испуњавају умишљени радови старијих и млађих књижевника. Цијена је „Прољећу“ шест круна на годину, а ко пошаље цијелу годишњу претплату, добија као уздарје приповијетку Јанка Веселиновића „Неприлику“ и Толстојеву „Крајцерову

сонату“. Један се број шаље на углед бесплатно. Адреса: „Прољеће“, Београд.

Министар у апсу. Изашла је из штампе и 4-та свеска „Министар у апсу“ од г. Владана Ђорђевића, са садржином занимљивом и политички поучном.

Практично објашњење двојног књиговодства. У Нишу је издана свијета књига: „Практично објашњење двојног књиговодства“ од Д. М. Травња. Цијена 250 динара (перпера). Књига је корисна за трговце, трговачке помоћнике и оне који се спремају за књиговође.

Српски Витез. Изашао је у Београду први и други број „Српског Витеза“ под уредништвом г. д-ра Вој. В. Рашића са одабраном садржином. Годишња му је цијена 8 (осам) перпера, а излази сваке треће недеље (а по потреби и чешће) најмање на 8 страна велике осмине.

Кратке вијести

— У републици Сан Марино завладали су немири. Селаци су се побунили против нових пореза и навалили на државна надлештва, али их је војска сузбила.

∞ Одбор руске думе донио је одлуку да се поради на наоружању Русије.

?! У Филаделфији је настао раднички штрајк. Штрајкују 70.000 радника.

З У Бразилији је за предсједника републике изабран Хермес са 270637 гласова.

△ У Берлину је полиција забранила социјалистима, да демонстрирају по улицама.

— Неколико талијанских анархиста, који су протјерани из Италије, хтели су да се укрцају у Лисабон, али им је полиција забранила боравак.

Корисна забава

I.
Замислите какав хоћете број. Ваш какав рођак, друг или сусјед да вам још толико. Колико имате свега? Ми вам придамо још 14. Колико свега имате сад?

Одбаците полак, дајте рођаку (другу, сусједу) што вам је позајмио, и вама је остало 7 (седам).

Како се то што је остало израчунава, може се лако пронаћи.

Два овцара, Павле и Ђорђе, састала се и разговарали. Павле је рекао: кад би ми дао једну од твојих оваца имао бих дванаест овца од тебе. Ђорђе му одговори: а кад би ти мени дао једну, имали бисмо обојица подједнак број оваца. Колико је сваки имао оваца?

Ову задаћу треба решавати на памет, не писмено.

III
Рјешење забаве из претпрошлог броја.

Трећи играч изгубио је трећу игру и удвојио је новац прима двома играчима, тако, да је сваки има 24 перпера. Шљедствено, послје друге игре, изгубљене од другог играча, први је имао 12 перпера, други 12, а трећи 48. Прије тога први и трећи играч удвојили су своје паре, пошто је изгубио други.

Према томе у почетку први је имао 6 перпера, а трећи 24. Други играч дао им је у игри 30 перпера. Тако послје прве игре први играч имао је 6 перпера, други 42, трећи 24. Но прије тога изгубио је први, а други и трећи имали су половину од истом речених сума, шљедствено, кад је изгубио први, дао је својих оваца другом и трећем 33 перпера. И тако, прије почетка игре играчи су имали: први 39, други 21, и трећи 12 перпера.

Наша пошта

Никшић. Примљена је претплата на „Цет. Весник“ и то од г. Перише Почака 5. перпера за пола године, и од г. Алибајића Мурата 10 перпера за цијелу годину. Хвала.

Манастир Ђелија-пиперска, Одбор основне школе. Десет перпера претплате на „Цет. Весник“ за цијелу годину примили смо. Ближу адресу нијесмо добили, што значи, да је ова довољна.

Подгорица. Г. Димку Мистури, апотекару. Десет перпера претплате на „Цет. Весник“ за цијелу годину примили смо и хвала.

Администрација
„Цетињског Вјесника“

РАДОСТА И ГЛАС!!

За свакога, а нарочито за оне, који пуше духан. Ко пошаље 5 перпера тај ће добити једну изванредно лијепу израћену

СПРАВУ

која се помоћу једног притиска сама пали и по жељи опет угаси.

Гаранција десет година дана.

Наруџбине треба слати директно на Агентурну и Комисионарну радњу

Христифора Моравца — Подгорица

1—9

КЊИЖЕВНИ ОГЛАС

Изишла је из штампе књига:

ЈЕДАН ЛИСТ ИЗ ПСИХОЛОГИЈЕ РАТА

васпитни услови побједе с психолошкога гледишта.

НАПИСАО

Стеван Ј. Радосављевић Бдин

ПРОФЕСОР.

Ова књига излази као издање Књ. Цр. Министарства Војног.

Господа официри, који би ову књигу жељели имати, нека се обрате Министарству Војном, а цивилна лица писцу, или, ако им је загодје, тајофер Министарству Војном.

Цијена је перпер и по.

Новчанијем заводима, фабричним предузећима и т. сл. нуди се вриједан и способан

КЊИГОВОЂА
који може кореспондирати и књиге водити српским и немачки. Има повољна свједочанства из српских и хрватских новчаних завода из Босне.

Понуде послати администрацији овога листа.

2 3

Индустријско Акционарско Удружење

— У Никшићу —

извјештава своје акционаре, да је земљиште за пивару и остала предузећа, која су у програму, купљено. Земљиште је на најљепшем мјесту у Никшићу — поред Бистрице — и захвата простор од 30.000 квадратних метара. Материјал за грађење пиваре погођен је и довлачи се на земљиште, тако да ће се са зидањем отпочети чим вријеме допусти.

Пивара ће бити готова, према мишљењу г. инжињера, који ради пројект, до краја мјесеца октобра ов. год

Слика главног изгледа пиваре, по пројекту који ће за који дан бити готов, оштампаће се у овом листу.

Моле се г. г. акционари, да по могућности своје акције и унапријед плаћају, како би се имало што више средстава на расположењу. Оригиначне акције стижу за који дан.

Никшић, 16. фебруара 1910.

2—2

Управа.